

УДК 159.9.075:316.624.3

Олексій Михайлович СКЛЯРОВ,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4156-3080>

ОСОБЛИВОСТІ ВІРИ В ПАРАНОРМАЛЬНЕ У ЗАСУДЖЕНИХ ЧОЛОВІКІВ

Представлені результати дослідження віри в паранормальне, як певного виду долаючої поведінки засуджених чоловіків, які відбувають покарання першим та не першим строками. Були виявлені окремі статистично значущі відмінності між засудженими, які відбувають покарання першим та не першим строком.

Ключові слова: долаюча поведінка, копінг, віра в паранормальне, засуджені чоловіки.

Є різні погляди на те, чим виступає в різних аспектах віра в паранормальне. Наприклад І. Р. Абітов, вбачає віру в паранормальне, як характеристику світогляду людини [1]. Як вважає М. Ю. Строгальщикова, то віра в марновірство має захисну функцію, яка вражається у подоланні тривожності [2]. Ю. В. Саєнко у свої дослідженнях наголошує, що у марновірстві проявляються страхи і тривожність людини [3].

Основними причинами використання забобонів і магії, є соціально-психологічні: страх, занепокоєння, невпевненість, бажання передбачити наслідки своїх дій. Віра в якісь непізнані, але реально існуючі сили, приховані зв'язки явищ допомагає людині знайти упевненість в собі і завтрашньому дні, в результатах своїх дій.

Для проведення даного дослідження була обрана методика «Шкала віри в паранормальне» Дж. Тобасіка, в адаптації Д. С. Григор'єва, яка складається з 7 шкал. Для обробки даних використовувалася t критерій Ст'юдента для незалежних вибірок.

У даному дослідженні прийняли участь 20 осіб, які відбувають покарання не першим строком в державній установі «Олексіївська виправна колонія (№ 25)» та 20 засуджених, які відбувають покарання першим строком в державній установі «Холодногірська виправна колонія (№ 18)».

Нами були досліджені особливості віри в паранормальне, як певного виду долаючої поведінки, за допомогою методики «Шкала віри в паранормальне» Дж. Тобасіка, в адаптації Д. С. Григор'єва, результати чого наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Показники віри в паранормальне у засуджених чоловіків ($M \pm m$)

Групи Шкали	Засуджені, які відбувають по- карання не пер- шим строком	Засуджені, які відбувають по- карання пер- шим строком	t	p
Традиційна ре- лігійна віра	19,1 $\pm$ 1,5	14,1 $\pm$ 1,8	2,1	0,05
Псі-здібності	15,5 $\pm$ 1,6	10,6 $\pm$ 1,3	2,0	0,05
Чаклунство	16,5 $\pm$ 1,6	13,4 $\pm$ 1,9	1,2	–
Марновірство	10,3 $\pm$ 1,1	8,8 $\pm$ 0,9	1,1	–
Спіритизм	14,7 $\pm$ 1,7	12,1 $\pm$ 1,7	1,1	–
Екстраордина- рні форми життя	11,3 $\pm$ 1,1	9,1 $\pm$ 0,9	1,6	–
Передбачення	16,1 $\pm$ 1,6	13,1 $\pm$ 1,5	1,4	–

Можна зробити наступні висновки, що у засуджених, що відбувають покарання не першим строком достовірно більший рівень за шкалами традиційна релігійна віра та псі-здібності. Це говорить про те, що даній категорії засуджених більш властиве припадання до традиційної релігійної віри в Бога, диявола, існування раю, аду, віра в існування та безсмертя душі. На відміну від засуджених, що відбувають покарання першим строком їм більш притаманна релігійність. Стосовно шкали псі-здібності, то можна сказати про те, що засудженим, що відбувають покарання не першим строком, також властива віра у левітацію предметів, силу думки, та можливість читати думки, у містичні особливості розуму, що не є притаманним засудженим, що відбувають покарання першим строком.

Отже, ми бачимо, що засуджені, які опиняються вже не перший раз у місцях позбавлення волі, стають більш схильними у віру в надприродне, відходять від матеріалістичного бачення речей, що можливо є певним інструментом щодо адаптації у середовищі позбавлення волі та в свою чергу долаючою поведінкою, завдяки якій вони можуть краще справлятися із стресовими ситуаціями.

Список бібліографічних посилань

1. Абитов И. Р., Власова А. В. Суеверность и вера в паранормальное у лиц, страдающих невротическими расстройствами. *Актуальные проблемы дефектологии и клинической психологии: теория и практика*. 2017. Вып. 11. С. 276–281.

2. Строгальщикова М. Ю. Социально-психологические особенности феномена суеверия : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.05. М., 2012. 23 с.

3. Саенко Ю. В. Психологические аспекты изучения суеверий. *Вопросы психологии*. 2006. № 6. С. 85–97.

Одержано 17.03.2019

Представлены результаты исследования веры в паранормальное, как определенного вида преодолевающего поведения осужденных мужчин, отбывающих наказание первым и не первым сроками. Были обнаружены отдельные статистически значимые различия между осужденными, отбывающими наказание первым и не первым сроком.

Ключевые слова: преодолевая поведение, копинг, вера в паранормальное, осужденные мужчины.

УДК 159.9

Валерій Васильович СОКУРЕНКО,

доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України,
ректор Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8923-5639>

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ: СОЦІАЛЬНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ

Розглянуто основні соціальні та психологічні проблеми становлення Національної поліції України. Проаналізовано вимоги до сучасних працівників поліції та соціально-психологічні особливості їх професійної діяльності.

Ключові слова: поліцейський, Національна поліція України, соціальні та психологічні проблеми.

Цього року Національна поліція України відзначатиме четвертий рік свого існування. Шлях, подоланий за цей час, був нелегким і в контексті утворення правової бази функціонування поліції як державної інституції, і з точки зору соціальних перетворень.

Перш за все, відбувалися складні та найбільш масові в історії сучасної України кадрові ротації. Упродовж 2015–2017 років проводилось атестування поліцейських – глобальний процес, який суттєво змінив склад правоохоронців. Так, усього за два роки пройшли атестування 86 219 поліцейських. За його результатами стосовно 5 068 поліцейських було ухвалено висновок «займаній посаді не відповідає, підлягає переміщенню на нижчу посаду через службову невідповідність», стосовно